

162 yıl sonra yeniden hayat bulacak

Türkiye / 17/02/2010

İstanbul'un ayakta kalan en eski saat kulesi olan ve bugün harap bir halde bulunan Tophane'deki Nusretiye Saat Kulesi, 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının desteğiyle restore edilecek.

Anadolu saat kuleleri hakkında çalışmaları bulunan Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Hakkı Acun, Sultan Abdülmecit tarafından 162 yıl önce yaptırılan ve günümüzde Tophane'deki İstanbul Modern Sanat Müzesi'nin bahçesi içinde kalan Nusretiye Saat Kulesi hakkında bilgi verdi.

Tophane Kışlası önünde, Nusretiye Camisi arkasında yer alan Nusretiye Saat Kulesi'nin giriş katındaki Sultan Abdülmecit'in tuğrası üzerindeki kitabenin Hicri 1264, Miladi 1848-49 tarihini gösterdiğini bildiren Acun, 15 metre yüksekliğindeki kulenin 3 katlı, üzerindeki saatin de Zenith marka olduğunu anlattı.

Kulenin mimarının Balyan ailesi olduğunun söylendiğini belirten Acun, "Saat Kulesi, muhtemelen Nusretiye Camisi ile birlikte yapılmış. Kulenin eskiden 4 cephesinde saat varmış. Bunlar sökülüş yok, bugün sadece kadrânları var. Saatler çalınmış veya başka yerde kullanılmış olabilir" dedi.

"İstanbul'da 9 saat kulesi var"

Nusretiye Saat Kulesi'nin "İstanbul'un ayakta kalan ilk saat kulesi" olma özelliği taşıdığını vurgulayan Acun, kulenin deniz kenarına yapıldığını, denizin doldurulmasıyla içeride kaldığını kaydetti.

Bir yapı içinde kalanlar sayılmazsa İstanbul'da ayakta kalan 9 saat kulesi bulunduğunu belirten Acun, bunları, Nusretiye, Yıldız Sarayı, Dolmabahçe, Deniz Hastanesi, Haydarpaşa Lisesi, Sirkeci Garı, Boğaziçi Üniversitesi, Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Büyükdada saat kuleleri olarak sıraladı.

Nusretiye Saat Kulesi'nin kare kenarının uzunluğunun 4,35 metre, yüksekliğinin ise 15 metre olduğunu ve 3 kattan oluştuğunu belirten Acun, saat kulesinin neoklasik yapısı itibarıyla farklı bir mimari yapıya sahip olduğunu anlattı.

Acun, kulenin yuvarlak saat kadrânının bulunduğu katının kenarlarında volütlü konsollar bulunduğunu belirterek, "Konsolların üzerinde birer top vardır. Bunlar Tophane'yi sembolize edebilir" dedi.

Doç. Dr. Hakkı Acun, saat kulesinin ne zamana kadar çalıştığını bilen de bulunmadığını ifade ederek, kulenin 1950'lere kadar aktif çalışmış olabileceğini söyledi.

Bu yapılara pek önem verilmediğini ancak çok önemli olduklarını kaydeden Acun, "Saat kulesi, zaman birimi getiriyor. Eskiden kadı efendi istediği zaman mesaiye başlardı, istediği zaman bitirirdi. Saat kuleleriyle zaman mefhumu, mesai kavramı ortaya çıktı. Mesai kavramının ortaya çıkarılması bir devrim" diye konuştu.

Hakkı Acun, saat kulesinin 162 yıldır hiç restorasyon geçirmediğini bildirdi.

"Başbakan da yakından ilgileniyor"

İstanbul Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet Emre Bilgili de saat kulesinde teknik ekibin gerekli çalışmayı yaptığını ve restorasyon kararı verdiğini belirterek, "Projesi hazırlanıyor. Sonra da restorasyon yapılacak. Restorasyonun bu yılın sonunda tamamlanması hedefleniyor" dedi.

Bilgili, restorasyonun, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının desteğiyle gerçekleştirileceğini belirtti.

İstanbul Modern Yönetim Kurulu Başkanı Oya Eczacıbaşı ise Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da çok beğendiği ve yakından ilgilendiği Nusretiye Saat Kulesi'nin restorasyonu için uzun yıllardır uğraşıldığını belirtti.

Eczacıbaşı, Kültür ve Turizm Bakanlığının önayak olmasıyla başlatılan proje kapsamında kulenin restore edileceğini ifade ederek, "Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı ve İstanbul Valiliği yıl içinde restorasyonu tamamlayacak" diye konuştu. (aa)